

על צוות הרפתנים במשק הקיבוצי

דלקות עטין זוהי צרה צרורה. דלקות עטין + צוות המונה את הימים לגמר "חודשי המאסר" ברפת, הרי פירוש הדבר — חיסול איטי של הענף. לעומת זה — צוות הרואה את הענף כעניינו שלו — יצמצם את הדלקות למינימום. אינני מדבר על התפרצויות פתאומיות שגם הרופאים לא יוכלו לגבור עליהן.

תמותת יונקים — זהו הפסד כספי והפסד של חומר טיפוחי בעל ערך רב. בצוות טוב ההפסדים מצומצמים ביותר.

חברת מעברות קיבלה לאחרונה פרס קפלן עבור גידול מאות וולדות בלי הפסד כלשהו מפאת תמותה. כל משק יכול להגיע לכך — וגם אנחנו. התנאי — וזהו התנאי העיקרי — בן אדם קבוע ומסור, הרוכש במשך השנים יידע ונסיון.

בספרות "הרפתנית" שלנו הנך קורא מדי פעם לפעם דו"ח על משקים שלפני שנים לא רבות עמדו ב־2000 ליטר חלב פחות מאשר כיום. פרותיהן — הן אותן הפרות שאצלנו; המבנים בדרך כלל שווים בכל המשקים, אבל דבר אחד השתנה אצלם במשך השנים — נוסף להזנה טובה ורציונאלית גובש צוות מעוניין בענף ומסור לו.

שיקוה מ.

(הועתק מהעלון "הדי רוחמה", יוני 1966)

שתי בעיות מרכזיות של הרפת עומדות בפני הקיבוץ לבירור ולפתרון ובהן תלויים קיום הענף וריווחיותו:

א. הרכב הצוות וגיבושו;

ב. הרכב האספקה ומחירה.

לאמיתו של דבר קשה לקבוע מה היא הבעיה המכרעת: צוות העובדים או האספקה.

אפשר ללא ספק לטעון כך או אחרת; לי נראה שבראש וראשונה זוהי שאלת הצוות. כשלענף יש צוות טוב ומגובש ונוסף לזה גם הזנת העדר תקינה — הרי מובטחים לך גם תוצאות טובות. כי לאמיתו של דבר — אף אם תקבל אספקה טובה — בהעדר צוות הידע את מלאכתו, המעוניין בקידום הענף, שאינו עובד בעל כורחו — הרי התלתן החציר הטוב עלול להגיע לאיבוס של אחת הקבוצות בעדר שאינה זקוקה לו ביותר, וכך לא השגת את המטרה בהגשת האוכל הטוב. באם תוך אי־איכפתיות אינך שם לב אם הפרה אוכלת או לא, משאיר אותה לרבוץ בזבל, החליבה נעשית תוך מירון עם הזמן, איך שהוא "סוחטים" את קצת החלב — הרי אז גם האוכל הטוב ביותר לא יפצה. צריך להיות ברור לכולם — לצוות עובדי הענף, למוסדות הקיבוץ ולכלל החברים: איש אחד או חלק מהצוות — לא יקדם את הענף, כאן מוכרחת להיות אחריות קולקטיבית!

▲ בשנים האחרונות מתקנים תרכיזי חלבון מצמחים ירוקים. תרכיזי שהוכן מעלי צמח החיטה, בעודו בירקותו, היה בעל ערכיות ביולוגית של 71-82 ושימש תחליף למוזונות חלבוניים בתפריטן של עופות. תרכיז זה ממלא בהצלחה את חלבון קמח הדגים בתפריט המזון של החזירים. בארצות טרופיות, בהן מופיעה מחלת חסר־החלבון בילדים רכים, השתמשו בהצלחה בתרכיזי חלבון שהותקנו מעלים; פעולתם הריפואית לא נפלה מזו של קמח חלב.

▲ על התקדמות טיפוח הבקר בדנמרק אפשר ללמוד מהנתונים על ביקורת התנוכה ב־1903/04 ומאלה שבשנת 1963/64:

השנה	מס' הפרות	חלב, ק"ג	% שומן	שומן, ק"ג	% הפרות בביקורת
1903/04	111,900	3107	3.40	105.6	10.3
1963/64	761,201	4423	4.36	192.8	55.6